

دانشگاه زابل

دانشکده کشاورزی

تحصیلات تکمیلی

گروه اقتصاد کشاورزی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته اقتصاد کشاورزی

عنوان

بررسی اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر متغیرهای کلان اقتصادی

یک مطالعه شبیه سازی

استاد راهنما

دکتر علیرضا کرباسی

استاد مشاور

دکتر مسعود همایونیفر

تحقیق و نگارش

رحیم گودرزی

مهرماه ۱۳۸۵

۱۳۸۸ / ۲ / ۱۵

استاد مشاوران: دکتر علی کرباسی
دکتر مسعود همایونیفر

۱۱۱۶۹۶

تاریخ:.....
شماره:.....
پیوست:.....

صفحه الف

این پایان نامه با عنوان: ((اثر شبیه سازی تثبیت قیمت محصولات کشاورزی روی متغیرهای کلان اقتصادی))

قسمتی از برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد کشاورزی گرایش اقتصاد کشاورزی توسط دانشجو رحیم گودرزی تحت راهنمایی استاد پایان نامه آقای دکتر علیرضا کرباسی تهیه شده است. استفاده از مطالب آن به منظور اهداف آموزشی با ذکر مرجع و اطلاع کتبی به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه زابل مجاز می باشد.

امضا دانشجو

این پایان نامه ۶ واحد درسی شناخته می شود و در تاریخ ۸۵/۶/۳۰ توسط هیئت داوران بررسی و نمره ۱۸/۱۸ و درجه عالی به آن تعلق گرفت.

تاریخ

امضا

نام و نام خانوادگی

۱- استاد راهنما: دکتر علیرضا کرباسی

۲- استاد مشاور: دکتر مسعود همایونفر

۳- داور: دکتر محمود صبوحی

۴- نماینده تحصیلات تکمیلی:

فرم شماره ب

صورتجلسه امتحان نهایی شامل دفاع از پایان نامه

مدیریت محترم تحصیلات تکمیلی دانشگاه زابل

جناب آقای دکتر

باسلام

بدینوسیله با اطلاع می رساند جلسه امتحان نهایی شامل دفاع از پایان نامه برادر /خواهر رحیم گودرزی دانشجوی کارشناسی ارشد به شماره دانشجویی ۸۳۱۷۶۰۷ رشته اقتصاد کشاورزی تحت عنوان «اثر شبیه سازی تثبیت قیمت محصولات کشاورزی روی متغیرهای کلان اقتصادی» با حضور اعضای هیئت داوران پایان نامه در تاریخ ۸۵/۶/۳۰ ساعت ۹ صبح تشکیل و براساس محتوی و بررسی پایان نامه با نمره ۱۸/۸ و با درجه عالی

خوب نمره (۱۶/۹۹ - ۱۴)

* عالی نمره (۲۰ - ۱۷)

غیر قابل (کمتر از ۱۲)

متوسط (۱۲ - ۱۳)

الف) مورد تصویب هیئت داوران قرار گرفت. خواهشمند است اقدامات لازم صورت پذیرد.

ب) به دلایل زیر مورد تصویب قرار نگرفت.

ج) با تصمیمات زیر که مورد تأیید داور داخلی قرار خواهد گرفت نمره فوق به ایشان داده می شود.

محل امضاء هیئت داوران

شماره حساب

آدرس و شماره تلفن

نام و نام خانوادگی

زابل - دانشگاه زابل - تحصیلات تکمیلی

۱- دکتر علیرضا کرباسی

زابل - دانشگاه زابل - گروه اقتصاد کشاورزی

۲- دکتر مسعود همایونفر

زابل - دانشگاه زابل - گروه اقتصاد کشاورزی

۳- دکتر محمود صبحی

نام و امضاء نماینده تحصیلات تکمیلی

دکتر علیرضا کرباسی

نام و امضاء استاد راهنمای پایان نامه

تقدیر و تشکر

حمد و سپاس بی کران پروردگاری را سزا است که قطره دانش و معرفت و شناخت را به ما ارزانی داشت. برخود لازم می دانم از اساتید، همکاران و کلیه بزرگوارانی که در مراحل انجام این تحقیق مرا یاری نموده اند سپاسگزاری نمایم. از اساتید ارجمند جناب آقای دکتر علیرضا کرباسی و جناب آقای دکتر مسعود همایونیفر که با سعه صدر و رهنمودهای دقیق و دلسوزانه خود راهنما و گره گشای راه بودند متشکرم. از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر محمود صبوچی که با دقت فراوان داوری پایان نامه این جانب را انجام دادند سپاس گزارم. در پایان بر خود لازم می دانم از زحمات بی دریغ خانواده خوبم منجمله پدر، مادر، همسر و فرزندانم نیما و مینا تشکر و قدر دانی نمایم.

تقدیم به فرزندانم

نیما و مینا

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: مقدمه
۲	۱-۱- مقدمه.....
۲	۲-۱- ضرورت و اهمیت تحقیق.....
۵	۳-۱- اهداف تحقیق.....
۵	۴-۱- فرضیه ها.....
۵	۵-۱- آمار مورد استفاده.....
	فصل دوم: تثبیت قیمت و نظامهای قیمت گذاری محصولات کشاورزی
۷	۱-۲- مقدمه.....
۷	۲-۲- طرح تثبیت قیمت کالا.....
۱۴	۳-۲- عوامل ایجادکننده نوسانات قیمت در محصولات کشاورزی.....
۱۴	۱-۳-۲- نوسانات فصلی قیمت محصولات کشاورزی.....
۱۵	۲-۳-۲- نوسانات دوره ای در اثر ماهیت عرضه و تقاضای محصولات کشاورزی.....
۱۶	۳-۳-۲- سرایت نوسانات قیمت جهانی به بازارهای داخلی.....
۱۷	۴-۲- قیمت گذاری محصولات کشاورزی.....
۱۹	۵-۲- پیشینه قیمت گذاری در ایران.....
۱۹	۶-۲- بررسی سیاست قیمت گذاری محصولات کشاورزی.....
۲۱	۷-۲- قیمت محصولات کشاورزی.....
۲۲	۸-۲- قیمت گذاری و درآمد کشاورزان.....
۲۳	۹-۲- سیاستهای قیمتی در ایران.....
۲۸	۱۰-۲- قیمت گذاری و اقتصاد کلان.....

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل سوم: مروری بر مطالعات انجام شده

۳۱ ۱-۳-۱- مقدمه
۳۲ ۲-۳- مطالعات خارج از کشور
۳۶ ۳-۳- مطالعات داخل کشور

فصل چهارم: روش تحقیق

۴۰ ۱-۴- مقدمه
۴۰ ۲-۴- سیستم معادلات همزمان
۴۱ ۳-۴- معادلات الگو
۴۳ ۱-۳-۴- متغیرهای درونزا
۴۴ ۲-۳-۴- متغیرهای برونزا
۴۵ ۴-۴- روش اقتصادسنجی
۴۵ ۵-۴- مسئله تشخیص
۴۶ ۵-۴-۱- قواعد تشخیص یک معادله
۴۶ ۵-۴-۱-۱- شرط درجه ای
۴۷ ۵-۴-۱-۲- شرط رتبه ای
۴۸ ۶-۴- پایایی و نا پایایی
۴۹ ۷-۴- آزمون ریشه واحد
۴۹ ۱-۷-۴- آزمون دیکی- فولر
۵۱ ۲-۷-۴- آزمون دیکی- فولر تعمیم یافته
۵۲ ۸-۴- آزمون هم انباشتگی
۵۳ ۱-۸-۴- آزمون همگرایی یوهانسن و یوهانسن - جسیلیوس
۵۴ ۹-۴- بردارهای خود رگرسیونی
۵۵ ۱۰-۴- مدل تصحیح خطا

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵۶ ۱۱-۴- تعیین طول وقفه
۵۶ ۱-۱۱-۴- معیار آکائیک
۵۷ ۲-۱۱-۴- معیار شوارتس- بیزین
۵۷ ۱۲-۴- روش دومرحله ای کوکران - اوکارت
۵۷ ۱-۱۲-۴- مراحل تخمین P در روش دو مرحله ای کوکران - اوکارت
۵۸ ۱۳-۴- بررسی آزمون های مربوط به جملات پسماند
۵۸ ۱-۱۳-۴- آزمون LM همبستگی سریالی
۵۹ ۲-۱۳-۴- آزمون LM آرچ
۶۰ ۳-۱۳-۴- آمون ریست رمزی
۶۰ ۴-۱۳-۴- آزمون چاو
فصل پنجم: یافته های تحقیق	
۶۲ ۱-۵- مقدمه
۶۲ ۲-۵- تراز پرداختها
۶۳ ۳-۵- تورم
۶۵ ۴-۵- نرخ بهره
۶۶ ۵-۵- نرخ ارز
۶۷ ۱-۵-۵- رابطه مبادله نرخ ارز
۶۸ ۶-۵- کسری بودجه
۶۸ ۷-۵- عملکرد متغیرهای کلان اقتصادی ایران در سال ۱۳۸۳
۶۹ ۱-۷-۵- تولید ناخالص کشور در سال ۱۳۸۳
۶۹ ۲-۷-۵- گروه کشاورزی
۷۰ ۳-۷-۵- هزینه داخلی در سال ۱۳۸۳
۷۱ ۴-۷-۵- صادرات و واردات در سال ۱۳۸۳
۷۲ ۸-۵- روند تغییرات ارزش صادرات غیر نفتی
۷۷ ۹-۵- روند صادرات غیرنفتی ۱۳۸۰ - ۱۳۸۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸۱ ۱۰-۵- تخمین و ارزیابی مدل
۸۳ ۱۱-۵- برآورد الگو
۸۶ ۱۲-۵- کاربرد مدل شبیه سازی
۹۰ ۱۳-۵- نتایج
۹۱ ۱-۱۳-۵- مصرف خصوصی گذاری
۹۲ ۲-۱۳-۵- درآمد صادراتی محصولات کشاورزی
۹۳ ۳-۱۳-۵- واردات
۹۳ ۴-۱۳-۵- تقاضای پول
۹۳ ۵-۱۳-۵- حجم پول و نرخ تورم
۹۵ ۶-۱۳-۵- نرخ بهره
۹۵ ۷-۱۳-۵- نرخ اشتغال و نرخ تورم
۹۶ ۸-۱۳-۵- تراز پرداخت ها
۹۶ ۹-۱۳-۵- تولید ناخالص داخلی
۹۷ ۱۰-۱۳-۵- ثبات اقتصاد کلان
۹۷ ۱۴-۵- نتیجه گیری

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۴۲	جدول ۴-۱- الگوی کامل معادلات همزمان (تعدیل یافته ماندل-فلمینگ).....
۴۳	جدول ۴-۲- متغیرهای درونزا.....
۴۴	جدول ۴-۳- متغیرهای برونزا.....
۷۵	جدول ۵-۱- تغییرات ارزش و وزن صادرات غیر نفتی در سالهای ۱۳۵۰-۱۳۸۰.....
۷۶	جدول ۵-۲- صادرات غیر نفتی ایران بر حسب بخشهای مختلف در سالهای ۱۳۵۰-۱۳۸۳.....
۷۸	جدول ۵-۳- حجم مبادلات تجاری غیرنفتی جمهوری اسلامی ایران طی سالهای ۱۳۸۴-۳۸۰.....
۷۹	جدول ۵-۴- سهم وزنی و ارزش صادرات گروههای مختلف کالاهای غیر نفتی طی سالهای ۸۴-۸۳.....
۸۰	جدول ۵-۵- صادرات گروههای عمده بخش کشاورزی در سال ۱۳۸۴.....
۸۲	جدول ۵-۶- نتایج آزمون ایستایی متغیرها.....
۸۴	جدول ۵-۷- مقادیر تخمینی و انحراف معیار.....
۸۶	جدول ۵-۸- نتایج آزمونهای.....
۹۰	جدول ۵-۹- واریانس متغیرها با وبدون طرح تثبیت قیمت کالا و آزمون F.....

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۱۲	نمودار ۱-۲- تثبیت قیمت (قیمت تثبیتی کمتر از قیمت واقعی).....
۱۴	نمودار ۲-۲- تثبیت قیمت (قیمت تثبیتی بیشتر از قیمت واقعی).....
۶۳	نمودار ۱-۵- تراز پرداختها.....
۶۵	نمودار ۲-۵- نرخ تورم (شاخص قیمت مصرف کننده).....
۶۶	نمودار ۳-۵- نرخ بهره واقعی.....
۶۷	نمودار ۴-۵- حاشیه نرخ ارز.....
۶۸	نمودار ۵-۵- کسری بودجه.....
۷۸	نمودار ۶-۵- روند ارزش مبادلات کالاهای غیر نفتی ۱۳۸۴-۱۳۸۰.....

بررسی اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر متغیرهای کلان اقتصادی

یک مطالعه شبیه سازی

چکیده

هدف این مطالعه بررسی تاثیر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر متغیرهای کلان اقتصادی ایران با استفاده از آمار سری زمانی مربوط به سالهای ۱۳۵۰-۱۳۸۳ می باشد. برای این منظور از یک الگوی تعدیل یافته از مدل ماندل-فلمنینگ استفاده شد. این الگو شامل ۷ معادله استوکاستیک و ۱۱ اتحاد است. در این مدل ۳۰ پارامتر وجود داشت که با روش دو مرحله ای حداقل مربعات برآورد گردید اما با توجه به همبستگی شدیدی که بین معادلات الگو وجود داشت، در نهایت الگو با استفاده از روش دو مرحله ای کوکران - اورکات برآورد گردید. نتایج این مطالعه در دو دوره زمانی قبل و بعد از انقلاب و با دو رویکرد با طرح تثبیت قیمت کالا و بدون طرح تثبیت قیمت کالا بدست آمد. نتایج نشان می دهد که اثرات طرح تثبیت قیمت محصولات کشاورزی روی متغیرهای کلان اقتصادی بسیار ناچیز است. برخلاف انتظار تثبیت قیمت محصولات کشاورزی، اثرات مغایری بر ثبات پولی و تراز پرداختها می گذارد. سیاست طرح تثبیت قیمت، روی ثبات اقتصاد کلان اثری ندارد یا بطور کلی شکست خورده است. از منظر اقتصاد کلان سیاست تثبیت قیمت محصولات کشاورزی نمی تواند در درازمدت مناسب باشد. شقوق دیگری از سیاستها مانند دگرگونی فنی، بازار سلف و پس انداز روستایی در کشورهای در حال توسعه را می توان برای مدیریت ریسک قیمت استفاده نمود.

کلمات کلیدی: طرح تثبیت قیمت کالا، صادرات، اقتصاد کلان، معادلات همزمان، روش دو مرحله ای

حداقل مربعات، روش دو مرحله ای کوکران-اورکات

فصل اول

مقدمه

۱-۱- مقدمه

الگوی تجارت در بسیاری از کشورهای توسعه یافته بر اساس روابط استعماری گذشته بنا شده است. بدین معنا که همانند کشورهای مستعمراتی سابق، صادرات این گونه کشورها متکی به صدور مواد اولیه و مواد خام به کشورهای پیشرفته و واردات کالاهای ساخته شده از آنها می باشد. شواهد در کشورهای توسعه نیافته نشان می دهد که درآمدهای ارزی حاصل از صادرات این گونه کالاها، دچار نوسانات شدیدی می باشد. لذا کشورهای در حال توسعه، هیچ گاه نتوانسته اند به درآمدهای حاصل از صادرات این گونه کالاها به عنوان یک منبع درآمدی ثابت بنگرند (افشاری، ۱۳۷۷).

در ایران شواهد موجود نشان می دهد که درآمدهای حاصل از صادرات محصولات کشاورزی بخش بزرگی از صادرات محصولات غیر نفتی را تشکیل می دهد به طوری که در سال ۱۳۶۰، ۹۴/۷ درصد از درآمدهای غیر نفتی کشور را تشکیل می داد (خسروی، ۱۳۷۹). حدود ۳۰ درصد از نوسانات صادراتی محصولات کشاورزی به خاطر تغییر قیمت این کالاها است. طرحهای تثبیت قیمت کالا^۱ برای اهدافی از قبیل تثبیت قیمت پرداختی به تولیدکنندگان و کمک به ثبات اقتصادی مطرح شده اند. طرح های تثبیت قیمت کالا باعث میشود قیمت کالاهای مشمول طرح ثابت باقی بماند. در این مطالعه به بررسی نوسانات قیمت محصولات کشاورزی و اثر آن بر متغیرهای کلان اقتصادی با استفاده از الگوی همزمان دستگاه معادلات اقتصاد سنجی پرداخته شده است.

۱-۲- ضرورت و اهمیت موضوع

در سالهای اخیر نوسانات قیمت نفت، درآمد حاصل از صادرات نفتی را بی ثبات نموده است. با توجه به نیاز روزافزون کشور به تامین ارز جهت واردات مواد اولیه، کالاهای سرمایه ای و مصرفی، تکیه بر درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفتی میسر نیست در چنین شرایطی، گسترش صادرات

^۱-Commodity Price Stabilization

محصولات غیرنفتی از اولویت خاصی برخوردار بوده و از اهداف مهم توسعه اقتصادی کشور به شمار می رود (نوری و کویاهی ، ۱۳۸۰).

در این بین محصولات کشاورزی با وجود پتانسیل قابل توجه ، حجم کمی از صادرات را تشکیل می دهد . این محصولات در بازارهای جهانی مشتریان فراوانی داشته و صدور آنها به دلایلی از جمله حداقل ارزبری در تولید، توان ایجاد محصولات تبدیلی و دارا بودن مزیت نسبی نسبت به برخی از کالاهای صنعتی و معدنی از مهمترین راههای کسب درآمد ارزی به شمار می رود. (یاوری ، ۱۳۷۸)

از دلایل عمده ناپایداری درآمد ارزی و در کل ناپایداری درآمد اقتصادی نوسانات قیمت محصولات کشاورزی، در بازارهای داخلی و بین المللی است. نوسانات قیمت این محصولات موجب کاهش صادرات ، درآمد صادراتی، ارز مورد نیاز برای سرمایه گذاری و بالاخره بر رشد و توسعه اقتصادی کشور تاثیر منفی می گذارد (جعفری ، ۱۳۷۷).

طرفداران بازار آزاد با اعتقاد به دست های نامرئی مکانیسم آزاد قیمت ها را در به سامان درآوردن اقتصاد کشورها کافی می دانند و دخالت و حمایت های دولت از هر گونه که باشد باعث کاهش کارایی و تخصیص نامطلوب منابع می دانند . با این حال حتی یک کشور به طور نمونه در جهان پیدا نمی شود که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از اقتصاد خود حمایت ننماید . در این میان بخش کشاورزی جایگاه خاصی در حمایت ها دارد . آمریکا و اتحادیه اقتصادی اروپا بزرگترین صادرکنندگان محصولات کشاورزی ، برای حفظ موقعیت خود در در بازارهای جهانی از کشاورزی و کشاورزان حمایت می کنند (نجفی، ۱۳۷۷).

با توجه به نقش و اهمیتی که صادرات در رشد و توسعه اقتصادی ایفا می نماید و با نظر گرفتن امکان کاهش درآمدهای ارزی حاصل از صدور نفت در طی سالهای اخیر ، گسترش صادرات غیرنفتی از اهمیت خاصی برخوردار گشته است . هر گاه بحث صادرات در ایران مطرح می شود صادرات محصولات

کشاورزی جایگاه خاصی برخوردار است. زیرا طی دهه گذشته صادرات محصولات کشاورزی و سستی به طور متوسط بیش از ۷۰ درصد کل صادرات غیرنفتی را شامل می شود و نوسانات صادرات غیرنفتی از تغییر و تحولات مربوط به صادرات محصولات کشاورزی متأثر نبوده است (عبدشاهی، ۱۳۷۹). توسعه صادرات و کاهش وابستگی به واردات محصولات استراتژیک از اهداف مهم در برنامه ریزی هر کشوری می باشد. [کشور ایزان برای رهایی از اقتصاد تک محصولی همواره سعی در گسترش صادرات غیرنفتی داشته است. در این میان صادرات محصولات کشاورزی از جایگاه خاصی در صادرات غیر نفتی کشور برخوردار است] (یاوری، ۱۳۷۷).

از عوامل مهم در توسعه صادرات محصولات کشاورزی بکار گیری سیاستهای مناسب در این بخش از قبیل سیاست کنترل قیمت و تثبیت درآمد کشاورزان است. برای بررسی اثرات سیاستهایی مانند سیاست کنترل قیمت محصولات کشاورزی و تثبیتی در بخش کشاورزی از یک مطالعه شبیه سازی اقتصاد سنجی استفاده شده است. در این مطالعه از یک الگوی معادلات همزمان شامل ۷ معادله استوکاستیک و ۱۱ اتحاد استفاده شده است. در این مدل ۳۰ پارامتر وجود دارد که با استفاده از روش دو مرحله ای حداقل مربعات تخمین زده شد است. به خاطر همبستگی شدیدی که بین معادلات سیستم وجود داشت بار دیگر مدل با روش دو مرحله ای کوکران - اورکات بر آورد گردید. در این مطالعه اثر طرح تثبیت قیمت محصولات کشاورزی روی متغیرهای کلان اقتصادی بررسی شده تا اثر این طرح را روی متغیرهای عمده اقتصادی مانند مصرف و سرمایه گذاری خصوصی، صادرات محصولات کشاورزی، تراز پرداختها، نرخ تورم، نرخ اشتغال و حجم پول نشان داده شود. با عنایت به مطالب مذکور و با توجه به نقش مهم صادرات بخش کشاورزی در کمک به رشد و توسعه اقتصادی کشور در مطالعه حاضر به بررسی تاثیر پایداری و ناپایداری قیمت محصولات کشاورزی روی متغیرهای کلان اقتصادی با استفاده از یک الگوی معادلات همزمان پرداخته شده است.

۱-۳- اهداف تحقیق

- ۱- تعیین اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر روی درآمد صادراتی محصولات کشاورزی
- ۲- تعیین اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر روی تولید ناخالص داخلی و تراز پرداختها
- ۳- تعیین اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر روی عرضه و تقاضای پول
- ۴- تعیین اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر روی نرخ تورم و نرخ اشتغال

۱-۴- فرضیه ها

- ۱- اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر درآمد صادراتی محصولات کشاورزی مثبت است.
- ۲- اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر تولید ناخالص داخلی مثبت و بر روی وضعیت تراز پرداختها منفی است.
- ۳- اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر تقاضا و عرضه پول مثبت است.
- ۴- اثر تثبیت قیمت محصولات کشاورزی بر نرخ تورم و نرخ اشتغال مثبت است.

۱-۵- آمار مورد استفاده

ارقام و آمار مورد استفاده به صورت سری زمانی و مربوط به سالهای ۱۳۵۰ تا ۱۳۸۳ می باشد که با مراجعه به منابع مختلفی گردآوری شده است که از جمله آنها می توان به ترازنامه و گزارش های اقتصادی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، آمارنامه های گمرک جمهوری اسلامی ایران ، بانک جهانی ، پایگاه اطلاع رسانی اقتصاد ایران ، سایت FAO ، بانک اطلاعاتی PDS ، صندوق بین المللی پول ، نرم افزارهای اقتصادی ، و نرم افزار اقتصادی Word Development Indicators 2003 و غیره اشاره نمود . پس از جمع آوری و استخراج اطلاعات مورد نیاز تجزیه و تحلیل های لازم با کمک بسته های نرم افزاری Eviews، Excel و Microfit انجام شده است .

فصل دوم

تثبیت قیمت و نظام های قیمت گذاری محصولات کشاورزی

۲-۱- مقدمه

در این قسمت ابتدا به موضوع تثبیت قیمت، در ایران پرداخته شده و سپس دلایلی که باعث ایجاد انگیزه برای اجرای سیاست طرح تثبیت قیمت کالاها در محصولات کشاورزی گردیده به اختصار بیان شده است.

قیمت محصولات کشاورزی در سالهای مختلف رفتار متفاوتی از خود نشان می دهد. گاهی قیمت یک محصول تا چند برابر افزایش می یابد و شدیداً قدرت خرید مصرف کنندگان را کاهش می دهد و گاهی کاهش قیمت باعث می شود که درآمد کشاورز جوابگوی هزینه برداشت وی نباشد. چنین شرایطی که به دلیل نوسانات قیمت محصولات کشاورزی در هر سال پدید می آید باعث حذف تولیدکنندگان ضعیف تر می گردد. (نجفی، ۱۳۷۸).

۲-۲- طرح تثبیت قیمت کالا

طرح تثبیت قیمت کالا در تاریخ بیست و دوم دیماه ۱۳۸۳ توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. طی این طرح قیمت فروش نفت گاز، گاز، بنزین، نفت سفید، نفت کوره و سایر فرآورده های نفتی، برق، آب فاضلاب، ارتباط تلفن و مرسولات پستی در سال اول برنامه چهارم توسط قیمت پایان شهریور سال ۸۳ خواهد بود. بر اساس این طرح تغییر در قیمت کالاها و خدمات مذکور حداکثر تا اول شهریور هر سال تقدیم مجلس می شود و پیشنهاد هر قیمتی بایستی با توجیه اقتصادی باشد. طرح تثبیت قیمت کالا باعث می شود که قیمت کالاها مشمول همین طرح ثابت باقی بماند.

دولت با تاسیس صندوق طرح تثبیت قیمت کالا، وجوه طرحهای تثبیت قیمت کالا را نگه داری و در موقع ضرورت از این وجوه در تثبیت قیمت کالاها استفاده می کند. دولت قیمت کالاها را بر اساس ارقام هزینه بکار رفته در تولید آنها تعیین می کند. این قیمت تثبیت شده یا از برخورد منحنی های